

**Załącznik do Uchwały Nr IX/72/11
Rady Gminy Branice
z dnia 27 czerwca 2011 r.**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MICHAŁKOWICE NA LATA 2010-2017

**PRZYGOTOWAŁA:
GRUPA ODNOWY WSI MICHAŁKOWICE**

MAJ, 2010

1. CEL OPRACOWANIA

Plan Odnowy Miejscowości Michałkowice powstał w wyniku dyskusji i konsultacji społecznych, przy współdziałaniu wszystkich organizacji działających we wsi: Grupy Odnowy Wsi i Rady Sołectkiej. Obszarem realizacji niniejszego planu jest obszar wsi Michałkowice.

Zawartość Planu Odnowy Miejscowości Michałkowice jest zgodna z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* i zawiera: charakterystykę miejscowości, analizę zasobów i analizę SWOT, wizję miejscowości, planowane kierunki rozwoju wsi na lata 2010-2017 wraz z harmonogramem i planowanymi źródłami finansowania przedsięwzięć, opis najważniejszych przedsięwzięć z harmonogramem ich realizacji i szacunkowymi kosztami oraz planowane działania na lata 2018-2020.

Sporządzenie i uchwalenie tego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach powyższego działania PROW 2007-2013, a ponadto plan będzie stanowił wytyczne przy planowaniu wszelkich projektów i przedsięwzięć w miejscowości. Dokument dotyczy najbliższych 8 lat, w czasie których będą realizowane zaplanowane w nim przedsięwzięcia zmierzające do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców wsi, w tym. działania o charakterze: inwestycyjnym, społeczno-kulturalnym, szkoleniowym, czy rekreacyjno-wypoczynkowym.

Plan Odnowy Miejscowości Michałkowice ma pobudzić mieszkańców i wszystkie organizacje działające we wsi do wspólnego działania na rzecz poprawy jakości życia w Michałkowicach. W dokumencie zostały zawarte te propozycje przedsięwzięć, które najbardziej posłużą rozwojowi wsi i przyczynią się do jej promocji, a także zintegrują jej mieszkańców i pobudzą ich aktywność. Idea odnowy wsi wyrasta bowiem z przekonania, że tylko odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Zgodnie z ideą odnowy wsi, wieś ma być nowoczesna – czyli z rozwiniętą infrastrukturą, dostępem do nowych technologii i z wykształconymi mieszkańcami, lecz jednocześnie ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Niniejszy plan jest planem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych, co oznacza, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także może zmienić się kolejność ich realizacji w miarę dostępu do funduszy UE lub pozyskania innych środków z źródeł krajowych lub zagranicznych.

Plan Odnowy Miejscowości Michałkowice jest spójny z następującymi dokumentami:

- 1) Strategią Rozwoju Gminy Branice do roku 2013,
- 2) Programem Odnowy Wsi dla Gminy Branice do roku 2013,
- 3) Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Branice do roku 2013,
- 4) Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego na lata 2000-2015,
- 5) Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

2. CHARAKTERYSTYKA SOŁECTWA MICHAŁKOWICE

Historia

Początkowo we wsi znajdował się tu folwark Skurschuetz należący do posiadłości Branice, które kupił w 1798 r. królewski szambelan starosta Michał Haugwitz. W 1800 r. założył tu 20 domów, w każdym kącie krzyżujących się ulic po 5. Każdy dom otrzymał około 15 mórg roli. Od imienia dziedzica nazwano miejscowość Michałkowice. Osadnicy pochodzili z Lisięcic, Bliszczyc, Branic, Posucic i Piotrowic. Czynnosc gruntowy wynosił dla każdego rocznie 3 guldeny a czynnosc domowy 2 guldeny. Dwór Skurszyce razem ze wszystkimi obowiązkami Michałkowiczczan zakupiła w 1815 r. gmina Branice. W 1800 r. ilość domów wahała się pomiędzy 20 a 51. Szosę wiodącą z Bliszczyc przez Michałkowice do Posucic zbudowano w 1895 r. W 1903 r. powstał Kościół pw. Św. Józefa i cmentarz. Zanim powstał gmach szkolny do Michałkowic dojeżdżał nauczyciel z Branic, robił to 3 razy w tygodniu. Jednak ze względu na wzrost ilości uczniów w 1880 r. oddano do użytku gmach szkolny.

Położenie, powierzchnia, mieszkańcy

Gmina Branice jest najbardziej wysuniętą na południe częścią województwa opolskiego. Wieś położona jest w zachodniej części Gminy Branice, na terenie pagórkowatym z pięknymi widokami na pobliski Jessenik.. Leży na Płaskowyżu Głubczyckim będącym jednym z mezoregionów Niziny Śląskiej. Miejscowość położona jest niedaleko przejścia granicznego w Branice Zamku.

W chwili obecnej wieś zamieszkuje 186 mieszkańców.

Powierzchnia sołectwa wynosi 368.0061 ha.

Zabudowa wsi to budynki jednorodzinne oraz bloki wielorodzinne.

Środowisko przyrodnicze

Michałkowice położone są z dala od większych miast. Dużą część sołectwa zajmują użytki rolne, przeważają gleby wysokiej klasy bonitacyjnej. Stan środowiska jest dobry, niezdegradowany. Charakterystyczną cechą wsi, jak i całej Gminy Branice jest jej zlokalizowanie przy osiowej części rozległego obniżenia między Sudetami, a Karpatami, zwanego Bramą Morawską. Występuje tu przenikanie się różnych elementów flory i fauny, w szczególności charakterystycznych dla terenów nizinnych i górskich.

Położenie komunikacyjne

Przez Michałkowice przebiega jedna droga powiatowa nr 1238 0 i drogi gminne. Ze wsi jest dobre połączenie komunikacyjne, odjeżdżają autobusy w kierunku: Głubczyc, Raciborza i Opoli.

Gospodarka

Większość mieszkańców utrzymuje się z działalności rolniczej, część mieszkańców utrzymuje się wyłącznie z pracy pozarolniczej. We wsi jest jeden zakład pracy, Gospodarstwo Rolne Michałkowice oraz 2 przedsiębiorców jednoosobowych oferujących usługi w zakresie usług budowlanych oraz sprzedaży artykułów spożywczych.

Oświata

W miejscowości nie ma żadnych placówek oświatowych, dzieci dojeżdżają do Zespołu Gimnazjalno-Szkolnego w niedalekich Branicach oraz do przedszkoli w Branicach.

Działalność kulturalna i sportowa

We wsi znajduje się boisko trawiaste, na którym organizuje się imprezy masowe. Działają tu też organizacje pozarządowe: Grupa Odnowy Wsi Michałkowice oraz Rada Sołecka.

3. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych sołectwa Michałkowice, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy. Analiza ta pokazuje jednak nie tylko zasoby sołectwa, ale także jego braki, które w przyszłości powinny być w jakiś sposób wypełniane dla poprawy jakości życia mieszkańców.

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu, jakim dysponuje wieś
Środowisko przyrodnicze	
Walory krajobrazu, rzeźba terenu	Teren jest zróżnicowany, pagórkowaty, krajobraz wiejski.
Walory klimatu	Korzystny dla rolnictwa, specyficzny ze względu na Bramę Morawską.
Walory szaty roślinnej, świat zwierzęcy	Łąki, lipy, dęby, wierzby, jesiony. Zwierzyna łowna: dziki, sarny, zające, kuropatwy, bociany, bażanty, lisy.
Wody podziemne i powierzchniowe	Ciek wodny przepływający przez wieś
Gleby, kopaliny, budowa geologiczna	Dużą część sołectwa zajmują użytki rolne, przeważają gleby wysokiej klasy bonitacyjnej (I i II klasa)
Środowisko kulturowe	
Walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Boisko trawiaste przeznaczone do gry w piłkę nożną, plac zabaw.
Walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Przeważa zabudowa typowo wiejska złożona z budynków mieszkalnych jednorodzinnych i gospodarczych, przeważnie z okresu międzywojennego, jest też kilka bloków wielorodzinnych.
Zabytki i pamiątki historyczne	Kościół pw. Św. Józefa
Święta, odpusty	
Tradycje, obrzędy, gwara	„Lany poniedziałek”, kolędowanie, święcenie pokarmów na Wielkanoc.
Zespoły artystyczne, twórcy	Brak
Obiekty i tereny	
Działki pod zabudowę mieszkaniową, pod usługi i przemysł	Są, obecnie jest opracowywane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Branice.
Pustostany mieszkaniowe, poprzemysłowe	Brak
Tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie	Brak
Infrastruktura społeczna	
Place publicznych spotkań i festynów	Boisko, plac zabaw.
Sale spotkań, świetlice, kluby	Brak

Miejsca uprawiania sportu	Boisko trawiaste.
Miejsca rekreacji	Boisko, plac zabaw.
Ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Brak
Szkoły, przedszkola, biblioteki	Brak
Placówki służby zdrowia	Brak
Miejsce szczególnie ważne dla mieszkańców miejscowości	Boisko sportowe.
Infrastruktura techniczna	
Wodociągi, kanalizacja	We wsi jest kanalizacja burzowa i wodociąg, brak kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków.
Drogi	Drogi powiatowe nr 1220 O
Chodniki, parkingi, przystanki	We wsi są chodniki, przed blokami znajdują się parkingi, trzy przystanki autobusowe znajdujące się we wsi - odjeżdżają autobusy w kierunku: Głubczyc, Kietrza, Opola i Raciborza.
Sieć telefoniczna, dostępność do internetu	Sieć telefoniczna – różni operatorzy, internet radiowy i z sieci telefonicznej
Telefonia komórkowa	Zasięg do wszystkich sieci.
Gospodarka i rolnictwo	
Podmioty gospodarcze i ilość miejsc pracy	Jednoosobowe przedsiębiorstwa, indywidualne gospodarstwa rolne, Gospodarstwo Rolne Michałkowice.
Gastronomia, miejsca noclegowe	Brak
Gospodarstwa rolne	Około 8.
Uprawy, hodowle	Pszenica, rzepak, burak cukrowy, kukurydza. Hodowla krów i trzody chlewnej.
Możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Słoma, rzepak.
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy	
Środki udostępniane przez gminę	Gmina Branice przeznaczała na wydatki sołectw kwotę zależną od liczby mieszkańców, liczoną w sposób: liczba mieszkańców x ok.10 zł., co dla Michałkowic dawało rocznie kwotę ponad 1.800 zł. w 2009 r. powstał fundusz sołecki, którego wysokość dla Michałkowic wynosi zł.
Środki wypracowywane i pozyskane	Środki pozyskane z organizacji imprez.
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)	
Autorytety i znane	Brak

postacie	
Przedsiębiorcy i sponsorzy	Fiorentino Arena.
Osoby z dostępem do internetu	Ok. 8 gospodarstw indywidualnych ma dostęp do internetu.
Pracownicy nauki	Brak
Studenci	ok.2 osoby
Związki i stowarzyszenia	Grupa Odnowy Wsi Michałkowice, Rada Sołecka.
Kontakty zewnętrzne, np. z mediami	Rzecz Powiatowa
Współpraca zagraniczna i krajowa	Brak
Informacje dostępne o wsi	
Książki, przewodniki	Brak
Strony www	Brak

4. ANALIZA SWOT

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym, również w przypadku wsi Michałkowice, zdecydowano posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji nt. danej sprawy na 4 grupy (4 kategorie czynników strategicznych).

W przypadku sporządzania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości, na 4 czynniki została podzielona cała posiadana wiedza nt. możliwości rozwojowych sołectwa Michałkowice:

- S (Strengths) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego sołectwa,
- W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego sołectwa,
- O (Opportunities) – szanse: wszystko to, co stwarza dla analizowanego sołectwa szansę korzystnej zmiany,
- T (Threats) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza dla analizowanego sołectwa niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Dwa pierwsze obszary odnoszą się do środowiska wewnętrznego, pozostałe dwa dotyczą środowiska zewnętrznego.

Praca nad analizą SWOT dla wsi Michałkowice w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego, poprzedzona była przeprowadzeniem analizy sytuacji wsi w momencie wyjściowym do sporządzania Planu Odnowy Miejscowości. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech wsi umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu, ale także na temat barier, słabych stron i zagrożeń, które mogą spowodować zahamowanie rozwoju wsi.

ANALIZA SWOT – PODSUMOWANIE MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH SOŁECTWA MICHAŁKOWICE

<p>MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ boisko sportowe, ➤ gleby wysokiej klasy bonitacyjnej, czyste środowisko naturalne, ➤ duże zaangażowanie mieszkańców do działań na rzecz wsi, ➤ wykształcone społeczeństwo w młodym wieku, ➤ kultywowanie tradycji regionalnych. 	<p>SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nie w pełni zadowalająca aktywność mieszkańców, ➤ brak estetycznego, wielofunkcyjnego placu zabaw, ➤ brak odpowiedniego wyposażenia boiska, ➤ brak lokalu przystosowanego jako miejsce spotkań mieszkańców, ➤ odległość do placówek oświaty (przedszkole, szkoła), ➤ mały dostęp do ośrodków kultury i sztuki (kino, teatr, muzeum), ➤ brak kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, ➤ brak promocji działań wsi, ➤ zły stan dróg.
<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ możliwość pozyskania środków finansowych z źródeł zewnętrznych – krajowych i zagranicznych, ➤ wzrost przywiązania mieszkańców do swojej miejscowości, ➤ rozwój społeczeństwa informacyjnego, ➤ sprzyjająca polityka regionalna nastawiona na rozwój obszarów wiejskich, ➤ pomoc finansowa i doradztwo ze strony Urzędu Gminy w Branicach, 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szansy, jaką dają środki UE, ➤ postępująca indywidualizacja życia społecznego , ➤ migracja młodzieży związana z edukacją i poszukiwaniem pracy, ➤ brak nowych pomysłów na promocję i rozwój miejscowości, ➤ postępujące bezrobocie mieszkańców wsi, ➤ zubożenie mieszkańców.

5. MICHAŁKOWICE– WIZJA NASZEJ MIEJSCOWOŚCI

Wizja miejscowości Michałkowice to: wizja miejscowości z dużym potencjałem i zaangażowaniem, mająca wiele planów na przyszłość.

Mieszkańcy postanowili wytyczyć następujące kierunki rozwoju wsi Michałkowice na lata 2010-2015, biorąc pod uwagę ustaloną wizję miejscowości:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- poprawa estetyki miejscowości,
- korzystanie z zewnętrznych źródeł – krajowych i zagranicznych w celu realizacji założonych przedsięwzięć
- stworzenie możliwości rozwoju dla mieszkańców przez ofertę szkoleniową czy kulturalno-oświatową,
- integracja mieszkańców przy realizacji wspólnych celów,
- promocja miejscowości – w Internecie, w mediach.

6. KRÓTKOTERMINOWY PROGRAM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NA LATA 2010-2012

1. Organizacja wspólnych imprez okolicznościowych – cyklicznie.
2. Wykonanie zabezpieczenia rowów na deszczówkę (zakup płyt betonowych) 2010 r.
3. Doposażenie placu zabaw 2011- 2012.
4. Modernizacja boiska sportowo - rekreacyjnego 2011 r.

Kolejność działań przewidzianych na lata 2010-2012 będzie wynikała głównie z dostępności środków zewnętrznych.

7. PROGRAM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NA LATA 2010-2017

W tabeli poniżej zawarto przedsięwzięcia, które są planowane do realizacji w Michałkowicach na lata 2010-2017 wraz z przewidywanym harmonogramem ich realizacji i ewentualnymi źródłami finansowania:

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa przedsięwzięcia</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Źródła finansowania</i>
1.	Organizacja imprez	cyklicznie	Środki własne, budżet gminy
2.	Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej.	2010- 2017	Budżet gminy, środki unijne, sponsorzy
3.	Zabezpieczenie rowów na deszczówkę	2011	Budżet gminy, budżet powiatu, środki własne
4.	Poprawa estetyki wsi	2010-2015	Środki własne, budżet gminy.
5.	Doposażenie placu zabaw i budowa parkowego miejsca spotkań	2010-2015	Budżet gminy, środki unijne.

8. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Wszystkie przedsięwzięcia planowane w punkcie 7 niniejszego dokumentu są ważne, niemniej ze względu na charakter, zaawansowanie prac nad pozyskaniem środków na ich realizację lub ze względu na ich znaczenie dla wszystkich mieszkańców, jednak niektóre z powyżej przedstawionych zadań uznano za priorytetowe:

1) Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej oraz zagospodarowanie przyległego terenu.

Zakres inwestycji :

- wyznaczenie i przygotowanie terenu,
- zakup materiałów budowlanych,
- wykonanie inwestycji,
- zakup wyposażenia świetlicy,
- zagospodarowanie terenu wokół obiektu : budowa parkingu i drogi dojazdowej,
- wykonanie oświetlenia przy budynku.

Okres wykonania 2010-2017 r.

Szacunkowe koszty wykonania 300-400 tys.

2) Doposażenie placu zabaw i budowa parkowego miejsca spotkań.

Zakres inwestycji :

- zakup urządzeń zabawowych z atestem,
- zakup ławek i wytyczenie alejek,
- budowa sceny z zadaszeniem,
- nasadzenie drzewek i krzewów ozdobnych.

Okres wykonania 2010 – 2015.

Szacunkowe koszty inwestycji : 50-60 tys.

9. OPIS I CHARAKTERYSTYKA MIEJSC O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW WSI MICHAŁKOWICE

W miejscowości Michałkowice znajduje się teren, który może być nazywany obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno- przestrzenne. Miejscem tym jest centrum wsi. Teren ten sprzyja integracji mieszkańców, organizowane są tam liczne imprezy kulturalne i sportowe, spotkania okolicznościowe, zabawy i festyny.

10. PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NA LATA 2018-2020

Na lata 2018-2020 Grupa Odnowy Wsi Michałkowice planuje kontynuowanie działań wytyczonych przez kierunki rozwoju miejscowości wyznaczone w niniejszym dokumencie. W tym okresie programowania planowana jest realizacja następujących przedsięwzięć:

- 1) Nowe pomysły na włączenie mieszkańców Michałkowic, w tym: dzieci i młodzieży, w proces odnowy wsi, także poprzez propozycję różnego typu zajęć czy imprez okolicznościowych,
- 2) Rozwój infrastruktury, zwłaszcza tych elementów, których nie udało się zbudować lub zmodernizować zgodnie z planem na lata 2010-2017.
- 3) Szeroko zakrojona promocja Michałkowic i wszystkich organizacji działających we wsi poprzez:

11. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Michałkowice rozpocznie się od zatwierdzenia go uchwałą zebrania wiejskiego, następnie zostanie wprowadzony w życie uchwałą Rady Gminy w Branicach. Za wdrożenie Planu, jak i jego monitoring, a następnie ewaluację postępów odpowiedzialne będzie Stowarzyszenie Odnowy Wsi i Rada Sołectwa miejscowości Michałkowice.

Przyjęty Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem, który może ulegać zmianom. Oznacza to, że może ulegać aktualizacji i dostosowaniom w zależności od istotnych uwarunkowań rozwoju oraz oceny skuteczności dokonywanej w trakcie ewaluacji.

Stowarzyszenie Odnowy Wsi, jako inicjator Planu Odnowy Miejscowości jest jednocześnie odpowiedzialne przed mieszkańcami Michałkowic za jego systematyczną i trwałą realizację. Rolą Stowarzyszenia jest jednak nie tylko współpraca przy realizacji i śledzenie postępów w realizacji Planu, ale i czuwanie nad jego aktualnością oraz znajomością wśród pozostałych mieszkańców.

W przypadku konieczności dokonania aktualizacji Planu, Stowarzyszenie Odnowy Wsi przygotowuje propozycje, które zostaną przedstawione na zebraniu wiejskim, zaś po ich zatwierdzeniu zaktualizowany dokument zostanie przekazany Radzie Gminy do zatwierdzenia zmian w Planie Odnowy Miejscowości Michałkowice.

Dokument w wersji drukowanej i elektronicznej znajduje się w posiadaniu Lidera Odnowy Wsi i sołtysa wsi, jest także dostępny do wglądu u koordynatora Programu Odnowa Wsi w Urzędzie Gminy w Branicach. Aktualny Plan Odnowy Miejscowości zamieszczony jest także na stronie internetowej Urzędu Gminy Branice w zakładce „Sołectwa”.